

Arbejdsrettens dom af 25. november 2010

i sag nr. AR2010.0163:

Landsorganisationen i Danmark

for

Fødevareforbundet NNF

(advokatfuldmægtig Kim Brandt Jensen)

mod

Dansk Arbejdsgiverforening

for

DI

for

Danish Crown A.m.b.A.

Oksekødsdivisionen

Marsvej 43

8960 Randers

(advokat Tine B. Skyum)

Dommere: Børge Elgaard, Poul Flemming Hansen, Lene Pagter Kristensen (retsformand), Henrik Lind, Asger Tue Pedersen, Martin Teilmann og Nicolai Westergaard.

Indledning

Sagen drejer sig om, hvorvidt – og i givet fald med hvilket varsel – Danish Crown A.m.b.A. har kunnet opsige nogle aftaler om forhøjet akkordafønningsgrundlag på kreaturslagterierne i Aalborg, Holstebro og Tønder.

Påstande

Klager, Landsorganisationen i Danmark (LO) for Fødevareforbundet NNF (NNF), har nedlagt følgende påstande:

1. Indklagede skal efterregulere lønnen for de medarbejdere, hvis arbejde er omfattet af lokalaftale om forhøjet basistal.
2. Indklagede skal betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod til NNF.

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for DI for Danish Crown A.m.b.A., har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Danish Crown-koncernen udgøres af moderselskabet Danish Crown A.m.b.A. (herefter Danish Crown), der bl.a. består af en svinekøds- og en oksekødsdivision, samt herudover af en række datterselskaber. Oksekødsdivisionen har hovedkontor i Herning, og divisionen har herudover afdelinger (kreaturslagterier) i Aalborg, Faarvang, Holstebro, Sdr. Felding, Skjern og Tønder. Slagterierne i Holstebro og Tønder – samt et nu lukket slagteri i Skive – blev en del af Danish Crown, da Vestjyske Slagterier i 1998 fusionerede med Danish Crown.

I parternes overenskomst er bl.a. fastsat følgende i ”§ 3 – Kreatureksportslagterierne”:

”Vedrørende rammeaftale om akkorder (tidsstuderede akkorder)

Hvor tidsstuderede akkorder anvendes, og hvor der lokalt opnås enighed mellem parterne om at iværksætte tidsstuderede akkorder, anvendes rammeaftale vedrørende metodeudvikling og akkord.

...

Akkordbasis for slagtning fastsættes ved forhandling mellem organisationerne og på basis af en virksomhedsanalyse foretaget af begge parters konsulenter.”

I den nugældende udgave af rammeaftalen hedder det bl.a.:

”§ 1 – Formål

For at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og fortsatte udvikling og dermed de beskæftigelsesmæssige muligheder er parterne enige om, at det er nødvendigt i gensidigt samarbejde og loyal medvirken stadig at søge frem til en forbedring af produktiviteten ved hjælp af forbedrede arbejdsmetoder...

Til fremme heraf samt for at skabe mulighed for en rimelig merfortjeneste til medarbejderne er parterne enige om, at indsatsen til enhver tid skal være sikkerhedsmæssigt

og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Derefter kan virksomhederne, når der lokalt er enighed herom, indføre arbejdsstudier og akkordordninger efter nedenstående retningslinjer.

§ 2 – Lokalaftaler

Akkord kan på de enkelte virksomheder først indføres, når endelig godkendelse af lokalaftale herom foreligger fra organisationerne.

I den lokale aftale om indførelse af akkord skal anføres:

1. Bestemmelse om akkordfastsættelsen, jf. § 3.
2. Fastsættelse af tillægstiderne, jf. § 10.
3. Eventuel udnyttelse af den specielle tillægstid til samlede hvilepauser, jf. rammeaftale herom.

Parterne er enige om, at rammeaftalen i det væsentlige dækker spørgsmål vedrørende akkordsætningen, og at lokalaftalerne skal indeholde de i rammeaftalens § 2 nævnte punkter 1, 2 og 3.

...

§ 3 – Metodeudvikling og arbejdsstudier

Til metodeudvikling anvendes arbejdsstudier, og disse gennemføres efter drøftelse i arbejdsstudieudvalget...

...

§ 13 – Akkordbasis

Akkordbasis, som er den aftalte timefortjeneste for normalydelsen, udgør:

Pr. 26. februar 2007 kr. 63,29 pr. time.

Pr. 1. marts 2008 kr. 64,29 pr. time.

Pr. 1. marts 2009 kr. 65,29 pr. time.

Akkordbasis for medarbejdere beskæftiget ved svineslagtning og renselinie skal altid ligge 7 % over det til enhver tid gældende akkordbasis.

...

§ 15 – Accept af akkorder

...

Gøres der indsigelse mod akkorden, følges procedurereglerne i § 18. ...

...

§ 18 – Procedureregler

...

Skulle der, efter at spørgsmålet således har været behandlet lokalt ved alle instanser, fortsat være uenighed om akkorden, henvises sagen til behandling mellem Dansk

På et arbejdsstudieudvalgsmøde i oksekødsdivisionen afholdt i Skive den 16. december 2003 drøftede arbejdsgiver- og arbejdstagersiden de tidsstudier, som var blevet gennemført på det nu lukkede kreaturslagteri i Skive, og den fremtidige akkord, herunder om betalingsgrundlaget for akkorden skulle følge betalingsgrundlaget ved svineslagtning (akkordbasis + 7 %). Der blev for dette slagteri den 9. januar 2004 indgået en lokalaf tale, hvori det bl.a. hedder:

”**Slagtelinie**

Akkordgrundlag

...

Basistal 61,74 kr.

...

Der aftales nedenstående ændringer i betalingsgrundlaget for akkorden:

Akkordbasis for svineslagtning og renselinie er gældende for kreaturslagtelinien i Skive.

Ved eventuel tilføjelse i overenskomsten udlignes aftalen fra samme tidspunkt som overenskomsten træder i kraft.

Der aftales endvidere at ændre på følgende forhold:

...

Basistal 66,06 kr.

...”

Den 21. april 2004 blev det på et arbejdsstudieudvalgsmøde i oksekødsdivisionen i Holstebro besluttet, at aflønning ved kreaturslagtning skulle foregå efter tidsstuderet akkord. I mødereferatet hedder det herom:

”Tillidsrep. har nu gennemgået akkordmaterialet og har ikke nogen bemærkninger hertil. Der aftales at den målte DT anvendes, samt at basistallet tillægges 7 %, jvf. ramme-aftalens § 13 omkring svineslagtelinie.

...”

I protokollat fra et mæglingssmøde mellem DI og NNF den 4. juni 2004, underskrevet af parterne den 3. august 2004, hedder det bl.a.:

”Pkt. 7 Ønske om overgang til rammeaftale, DC, Kreaturdivision, Ålborg afdeling.

Organisationerne er enige om, at såfremt virksomheden skal omfattes af rammeaftalens bestemmelser skal dette ske ved lokal enighed. Organisationerne stiller sig gerne til rådighed for råd og vejledning i forbindelse med eventuelle spørgsmål fra de lokale parter i denne proces.

...”

I lokalaf tale af 6. august 2004 for kreaturslagteriet i Aalborg hedder det bl.a.:

”LOKALAFTALE

Om metodeudvikling og akkord mellem Danish Crown, Aalborg afdeling og de der beskæftigede medlemmer af Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet.

§ 1.

Undertegnede lokale parter er enige om at indføre akkordbetalingsordning efter følgende retningslinier:

Den mellem Slagteriernes Arbejdsgiverforeninger/Dansk Industri og Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet gældende rammeaftale, vedrørende metodeudvikling og akkord, er gældende mellem parterne.

Herudover aftales følgende lokale forhold:

...”

I lokalaftalen af 6. august 2004 for kreaturslagteriet i Aalborg er ikke anført noget om, at akkordbasis efter rammeaftalens § 13 fraviges.

I referat fra møde den 23. september 2009 i Danish Crowns koncernsamarbejdsudvalg hedder det bl.a.:

”4. Drøftelse af det videre forløb i handlingsplanens pkt. 8 – lønomkostningsreduktion

...

DC vil endnu engang gennemgå rammeaftalen for at finde løsninger på lønreduktion indenfor rammerne af rammeaftalen. NNF har understreget, at rammeaftalen skal overholdes. DC vil endvidere opsig samtlige lokalaf taler, kutymer eller lignende til genforhandling, f.eks. lokalaf taltalen i OD om, at alle på slagtelinjen modtager 7 % i tillæg til basistallet.

...”

Oksekødsdivisionens Fællesudvalg holdt møde den 30. september 2009, og i et møderesumé herfra ”til opslagstavlen” hedder det bl.a.:

”Ud over overenskomsten kigges på alt, også lokale aftaler. Slagteriernes Arbejdsgiverforenings bestyrelse har aftalt, at den opnåede tillæg på slagtekæden med basistal på 7 % opsiges og vil indgå i overenskomstforhandlingerne.
...”

Den 13. november 2009 afleverede Danish Crown følgende enslydende opsigelser på slagterierne i Aalborg, Holstebro og Tønder:

”Vedrørende forhøjet basistal på kreaturslagtelinien

Hermed opsiges kutymen omkring det forhøjede basistal (+ 7 %) på kreaturslagtelinien og berørte tilhørende funktioner med 3 måneders varsel til ophør den 12. februar 2010.

Efter udløb af opsigelsesperioden aflønnes der alene efter rammeaftalens bestemmelser herom.”

I anledning af opsigelserne skrev NNF i breve af 18. og 25. november 2009 bl.a. således til DI:

”Fødevarerforbundet NNF har fra vores lokale afdeling i [...] modtaget indberetning om, at Deres medlemsvirksomhed har opsagt det forhøjede basistal på kreaturslagtelinjen, med virkning fra den 12. februar 2010.

Fødevarerforbundet NNF står noget uforstående overfor denne handling. På kreaturslagtelinjerne har man lige siden man begyndte at køre på akkord, betalt det forhøjede basistal på kreaturslagtelinjerne.

Fødevarerforbundet NNF er af den opfattelse, at der her er tale om en overenskomst udfyldende kutyme, der kun kan opsiges med udløb sammen med hovedoverenskomsten.

Fødevarerforbundet NNF skal derfor anmode DI om at meddele medlemsvirksomheden, at opsigelsen skal ske sammen med hovedoverenskomsten. I modsat fald vil Fødevarerforbundet NNF anmode LO om et fællesmøde med henblik på at få sagen indbragt for Arbejdsretten som brud.
...”

Det fremgår af sagen, at DI hertil anførte, at aftalerne om det forhøjede basistal var lokale lønaftaler, der kunne opsiges med 3 måneders varsel.

LO begærede herefter fællesmøde i sagen. Dette blev afholdt den 4. januar 2010, uden at enighed kunne opnås.

Begge parter fremkom under 2010-overenskomstforhandlingerne med ændringsforslag til rammeaftalens § 13, men ingen af disse ændringsforslag blev vedtaget, jf. udvalgsrapport af 4. februar 2010 fra et udvalg bestående af repræsentanter fra DI og NNF, hvori det bl.a. hedder:

”Udvalget har til opgave at drøfte afsnittet ”rammeaftalen vedrørende metodeudvikling og akkord” i relation til forbedret produktivitet.

...

FORHANDLINGSTEMAER:

...

Rammeaftalens § 13 akkordbasis.

DI stillede forslag om at medarbejdere der beskæftiget ved svineslagtning og renselinje ikke længere skal oppebære et akkordbasistal der ligger 7 % højere, end det til enhver tid gældende akkordbasis.

NNF tilkendegav at dette ønske alene er et udtryk for et ønske om forhandling af lønramme/lønsatser, hvilket NNC ønsker overladt til DCU, hvorfor der henvises hertil.

...

Øvrige NN forslag

...

- NNF stiller forslag om at basistallet hæves, samt at kreaturslagtningen omfattes af de 7 %.

...

DI tilkendegav at NNF's forslag ikke vil kunne vinde opbakning, og henviste disse emner til DCU.”

Forklaringer

Knud E. Villadsen har forklaret bl.a., at han er arbejdsstudietillidsrepræsentant og som sådan er med til at sikre, at akkorderne er i overensstemmelse med reglerne og bliver overholdt. Han er nu ansat i oksekødsdivisionens afdeling i Herning, men har tidligere været 25 år på kreaturslagteriet i Skive.

I forbindelse med overgangen til tidsstuderet akkord i oksekødsdivisionen diskuterede man på et arbejdsstudieudvalgsmøde i Skive i december 2003 forskellige muligheder for at hæve indtjeningen, herunder at aflønne med samme basistal (+7%) som svineslagtelinjen. Der var dog ikke tale om en lokalforhandling, da betalingsgrundlaget for akkorden fastsættes efter forhandling mellem organisationerne.

Under overenskomstforhandlingerne i 2007 var han medlem af forhandlingsudvalget. NNF stillede krav om, at det skulle indføres i rammeaftalen, at akkordbasis ved kreaturslagtning skulle tillægges 7 %. DI's chefforhandler sagde imidlertid, at der ikke var grund til at forhandle herom, da de 7 % allerede blev givet ved kreaturslagtning.

Per Lund Nielsen har forklaret bl.a., at han har været tillidsrepræsentant på kreaturslagteriet i Holstebro siden 2003. Han var således tillidsrepræsentant, da de overgik til tidsstuderet akkord, hvilket han blev orienteret om på et samarbejdsudvalgsmøde. Der var ikke nogen forhandling med ledelsen om basistallets størrelse – at dette skulle tillægges 7 % var en selvfølge.

Heller ikke i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2007 var der nogen lokal diskussion om størrelsen af basistallet. De fik uden videre tillægget på de 7 %, selv om det ikke fremgik af overenskomsten.

Henning Lønstrup har forklaret bl.a., at han siden 2004 har været tillidsrepræsentant på kreaturslagteriet i Aalborg. Han deltog ikke selv i den proces i 2003-2004, der førte til indførelsen af tidsstuderet akkord. Han har dog aldrig hørt om, at der på det tidspunkt skulle have været en lokal diskussion om størrelsen af basistallet.

Der blev heller ikke optaget lokale forhandlinger om basistallet i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2007. Størrelsen af basistallet er aldrig blevet diskuteret.

Vagn Sørensen har forklaret bl.a., at han har været produktionsdirektør i Danish Crowns oksekødsdivision fra 1998, indtil han gik på pension den 1. august 2010.

Efter fusionen i 1998 med Vestjyske Slagterier havde man forskellige aflønningsformer på de forskellige slagterier. Formålet i 2003 med at reformere aflønningsformen var dels at undgå de mange forskellige satser og dels at få nedsat lønomkostningerne. Danish Crown havde således en forventning om, at indførelse af tidsstuderede akkorder ville medføre en omkostningsreduktion i form af lavere lønninger. Inden gennemførelsen af de tidsstuderede akkorder blev planerne fremlagt centralt på SU-møder, og medarbejderne blev orienteret på fællesmøder. Der var en dialog med tillidsrepræsentanterne om den nærmere procedure i forbindelse med indførelsen af de tidsstuderede akkorder, og gældende lokalaftaler blev opsagt med 3 måneders varsel. Indførelsen af tidsstuderede akkorder forudsatte, at rammeaftalen var tiltrådt lokalt, hvilket var tilfældet for alle slagterierne bortset fra slagteriet i Aalborg.

Slagteriet i Skive var det første slagteri, hvor tidsstuderet akkord blev indført, og det skete ved lokalaftalen af 9. januar 2004. Medarbejdere beskæftiget med kreaturslagtning har efter rammeaftalen ikke – som medarbejderne beskæftiget ved svineslagtning – krav på at ligge 7 % over det til enhver tid gældende akkordbasis. Danish Crown valgte imidlertid ikke at gøre forskel i basistallet, da man var bange for, medarbejderne i kreaturslagtningen ellers ville søge over i svineslagtningssektoren. Efter overenskomsten var Danish Crown ikke forpligtet til at give tillægget på de 7 %. Det var noget, der blev givet ud over. Det følger også direkte af formuleringen i lokalaftalen: ”Ved eventuel tilføjelse i overenskomsten udlignes aftalen fra samme tidspunkt som overenskomsten træder i kraft.”

Det var kun på slagteriet i Skive, at der blev lavet en formel lokalaftale om den tidsstuderede akkord. Det skyldes, at tillidsrepræsentanterne på dette slagteri var meget formalistiske. På de andre slagterier, hvor der også blev indført tidsstuderede akkorder, følte de nok ikke, at det var nødvendigt at indgå formelle lokalaftaler. Han ved ikke, hvorfor 7 %-tillægget ikke er omtalt i Aalborg-lokalaftalen af 6. august 2004. Danish Crown gav tillægget i forbindelse med Skive-lokalaftalen og tilbød det herefter lokalt også på de andre slagterier, hvor det blev accepteret, men altså ikke nedskrevet.

Der er i tidens løb blevet indgået en del lokalaftaler på Danish Crowns slagterier, og det har altid været den almindelige opfattelse, at sådanne lokalaftaler har kunnet opsiges med 3 måneders varsel.

Han er aldrig stødt på, at en lokalaftale kun skulle kunne opsiges til udløb samtidig med overenskomsten.

I 2009 blev som led i en handlingsplan til genskabelse af koncernens konkurrencedygtighed iværksat en lønomkostningsreduktion, hvilket virksomheden orienterede om på et samarbejdsudvalgsmøde i september 2009. Lokalaftalen i Oksekødsdivisionen om, at alle på slagtelinjen modtager 7 % i tillæg til basistallet, er blevet opsagt som led i denne handlingsplan og uafhængigt af overenskomstforhandlingerne.

Oplysningen i resumeet af mødet den 30. september 2009 i Oksekødsdivisionens Fællesudvalg om, at ”Slagteriernes Arbejdsgiverforenings bestyrelse har aftalt, at den opnåede tillæg på slagtekæden med basistal på 7 % opsiges og vil indgå i overenskomstforhandlingerne”, var ment som en orientering til medarbejderne om, at de måtte rejse det som et overenskomstkraftkrav, såfremt de også i fremtiden ønskede at få 7 %-tillægget.

Ivan Sahl har forklaret bl.a., at han har været arbejdsstudieleder i Danish Crowns oksekødsdivision siden 2001.

Han havde ansvaret for gennemførelsen af de tidsstuderede akkorder, som man i 2003 påbegyndte indførelsen af. Det gik godt, idet parterne blev enige om grundlaget for de tidsstuderede akkorder. Han var også involveret i beslutningen om at give tillægget på de 7 % til basistallet, som først blev givet på slagteriet i Skive. Det var også her, de foretog de første tidsstudier. Efter rammeaftalen har medarbejderne på kreaturslagterierne ikke krav på 7 %-tillægget. Danish Crown gav det imidlertid, da medarbejderne på disse slagterier ellers ville opleve for store lønnedgange som følge af indførelsen af de tidsstuderede akkorder.

Han har været med til at opsige en del lokalaftaler, herunder vedrørende aflønning, ligesom han også har modtaget opsigelser af sådanne lokalaftaler fra medarbejderside. Han har ikke oplevet, at lokalaftaler kun har kunnet opsiges til ophør sammen med overenskomsten.

Parternes argumentation

Klager har til støtte for sine påstande anført, at man efter lokale forhandlinger på de af sagen omfattede kreaturslagterier i 2004 overgik til aflønning efter tidsstuderet akkord, og at denne overgang krævede enighed mellem arbejdstagerne og Danish Crown. Forud for overgangen til de tidsstuderede akkorder havde organisationerne i overensstemmelse med overenskomsten fastsat en akkordbasis for de tre slagterier. Den blev fastsat som akkordbasis for svineslagtning, dvs. akkordbasis efter rammeaftalen med et tillæg på 7 %. Den lokale enighed om overgang til tidsstuderet akkord blev således opnået på grundlag af den af organisationerne fastsatte akkordbasis. Overenskomstfornyelsen i 2007 bragte ikke forandringer i forhold til den fastsatte akkordbasis, og parterne har således gennem hele perioden fulgt den samme aflønningsmetode.

Danish Crown har ikke kunnet opsige den forhøjede akkordbasis, idet en sådan opsigelse for det første strider mod rammeaftalens § 37, hvorefter lokalaftaler kun kan opsiges sammen med overenskomsten med det for overenskomsten gældende opsigelsesvarsel. Dette ses da også at have været indklagedes egen opfattelse, jf. herved resuméet fra mødet i Oksekødsdivisionens Fællesudvalg den 30. september 2009, hvor der tales om ”opnåede tillæg”, som ”opsiges og vil indgå i overenskomstforhandlingerne”.

Desuden har Danish Crown slet ikke haft kompetence til at opsige den forhøjede akkordbasis som sket, idet det kun er organisationerne, som kan ændre i en fastsat akkordbasis. Således følger det af § 3 i parternes overenskomst, at akkordbasis fastsættes efter forhandling mellem de overenskomstbærende organisationer, og at der slet ikke kan indføres tidsstuderet akkord uden for rammeaftalens regi. Da parterne var enige om den forhøjede akkordbasis for kreaturslagtning, var der ikke grund til at indføre dette i rammeaftalen. Lokalt er man da også blot gået ud fra den forhøjede akkordbasis, jf. herved lokalaftalen for slagteriet i Aalborg – den eneste fremlagte lokalafale vedrørende indførelse af akkord – der slet ikke nævner akkordbasis.

Det ville desuden stride mod almindelige aftaleretlige principper, hvis Danish Crown ensidigt kunne opsige den forhøjede akkordbasis. Basistallet kan nemlig slet ikke fastsættes ved lokalafale; den forhøjede akkordbasis er derimod en del af parternes overenskomst, hvilken Danish Crown ikke selvstændigt kan råde over.

Hvis DI havde ønsket ændringer i den fastsatte akkordbasis, skulle dette have været forhandlet på plads i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2010. Der er imidlertid ikke blevet foretaget nogen ændringer i akkordbasis ved overenskomstfornyelsen i 2010, og da Danish Crown ikke har kunnet opsigte det forhøjede basistal, er kreaturslagterne blevet underbetalt for arbejde udført efter den 12. februar 2010. Der skal derfor ske efterbetaling til disse medarbejdere, ligesom også bod er forskyldt i denne sag.

Indklagede har til støtte for sin påstand anført, at de af sagen omhandlede slagterier alle er omfattet af rammeaftalen, men at det på de tre slagterier lokalt og uden organisationernes medvirken har været aftalt at fravige betalingsbestemmelsen i rammeaftalens § 13, således at der ved kreaturslagtning blev betalt akkordbasis med tillæg af 7 %. Disse aftaler om fravigelse af rammeaftalens § 13 er imidlertid indgået rent lokalt og er ikke indgået i overenskomstregi. De overenskomstbærende organisationer har godkendt de lokalaftaler, hvorved de enkelte kreaturslagterier har tiltrådt rammeaftalen, herunder lokalaftalen af 6. august 2004, hvorved kreaturslagteriet i Aalborg tiltrådte rammeaftalen, men de har ikke godkendt de lokalt indgåede aftaler, som fraviger betalingsbestemmelsen i rammeaftalens § 13.

Efter rammeaftalens § 13 er det kun for så vidt angår svineslagtning, at basistallet skal tillægges 7 %. At der også med hensyn til kreaturslagtning skal tillægges 7 % til basistallet, er noget, der er indført lokalt på de tre Danish Crown-slagterier for at afbøde den lønnedgang, som man forventede ville blive en konsekvens af indførelsen af de tidsstuderede akkorder. 7 %-tillægget er altså ikke en del af overenskomstgrundlaget for så vidt angår kreaturslagtning.

At det kun var på slagteriet i Skive, at der blev udarbejdet en egentlig lokalaf tale om 7 %-tillægget, skyldes, at dette var det første sted, hvor tillægget blev givet. Noget helt tilsvarende gælder imidlertid på slagterierne i Aalborg, Holstebro og Tønder. Hvis 7 %-tillægget ved kreaturslagtning havde været en del af overenskomstgrundlaget, havde det ikke været nødvendigt at skrive i lokalaftalen for Skive, at den ville blive ”udlignet” ”ved eventuel tilføjelse i overenskomsten”.

Det sædvanlige arbejdsretlige udgangspunkt er, at lokalaftaler kan opsiges uafhængigt af overenskomsten med et passende varsel, sædvanligvis på 3 måneder. Der har da også hidtil mellem de overenskomstbærende organisationer og lokalt på virksomheden været enighed om, at lokale

aftaler om bl.a. aflønning kan opsiges med 3 måneders varsel uafhængigt af overenskomsten, og lokalaftaler på Danish Crowns slagterier er ofte blevet opsagt med dette varsel. Arbejdstagersiden kan derfor ikke have haft en berettiget forventning om, at lokalaftalerne om 7 %-tillægget ved kreaturslagtning ikke ville kunne blive opsagt med sædvanlig varsel.

Klager har heller ikke i øvrigt godtgjort, at der konkret skulle være noget til hinder for opsigelsen af de lokale aftaler om aflønning på grundlag af et forhøjet basistal. Rammeforfattelsens § 37 regulerer ikke opsigelse i den foreliggende situation, idet denne bestemmelse angår opsigelse af lokalaftaler om *tiltrædelse af rammeaftalen* og dermed muligheden for at indføre tidsstuderede akkorder.

I forbindelse med overenskomstfornyelsen i 2010 stillede NNF forslag om, at kreaturslagtning skulle omfattes af ”akkordbasistal plus 7 %”. Dette overenskomstkraft, som DI afviste, underbygger, at der var tale om et vilkår, der hvilede på en lokal aftale, og at vilkåret således ikke var en del af overenskomsten. Indholdet af referatet fra mødet den 23. september 2009 i Danish Crowns koncernsamarbejdsudvalg og af referatet fra mødet den 30. september 2009 i Oksekødsdivisionens Fællesudvalg ændrer ikke herved.

Opsigelserne af 13. november 2009 af de lokale aftaler om aflønning på grundlag af et forhøjet basistal har derfor været berettigede, og aftalerne er dermed ophørt den 12. februar 2010. På denne baggrund må indklagede herefter frifindes.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Efter bevisførelsen lægger Arbejdsretten til grund, at det af sagen omhandlede forhøjede akkordafønningsgrundlag for kreaturslagtning på Danish Crowns slagterier i Holstebro, Tønder og Aalborg (akkordbasis + 7 %) var et vilkår, der hvilede på lønaftaler indgået lokalt på de enkelte slagterier, og at det således ikke fulgte af en af organisationerne fastsat akkordbasis eller andet overenskomstgrundlag. Arbejdsretten har herved bl.a. lagt vægt på de forklaringer, som er afgivet af daværende produktionsdirektør Vagn Sørensen og arbejdsstudieleder Ivan Sahl, på indholdet af lokalaftalen af 9. januar 2004 indgået for det nu lukkede kreaturslagteri i Skive, på referatet fra mødet den 21. april 2004 i arbejdsstudieudvalget i oksekødsdivisionen i Holstebro samt på det oplyste vedrørende forløbet af overenskomstforhandlingerne i 2010.

Lokalaftalerne om at anvende et i forhold til rammeaftalen forhøjet akkordaflønningsgrundlag blev indgået i forbindelse med en overgang til tidsstuderede akkorder, hvis indførelse forudsatte lokal enighed. Tillægget på 7 % udgjorde et ikke uvæsentligt løntillæg, som havde til formål at imødegå en ellers forventet lønnedgang som konsekvens af at indføre de tidsstuderede akkorder, og tillægget – som har været gældende uantastet gennem mere end 5 år – må antages at have indgået som en ikke uvæsentlig forudsætning for arbejdstagersidens accept af at overgå til tidsstuderede akkorder.

Under de således foreliggende omstændigheder finder Arbejdsretten, at de omhandlede lokalaftaler har haft en så tæt tilknytning til overenskomsten, at de ikke har kunnet opsiges uafhængigt af denne, jf. herved også princippet i rammeaftalens § 37. Aftalerne har derfor først kunnet opsiges til ophør pr. 1. marts 2010, som var det tidspunkt, hvor overenskomsten udløb.

Arbejdsretten tager herefter klagers påstand 1 til følge, for så vidt angår perioden 12. februar 2010 til og med 28. februar 2010.

Arbejdsretten finder, at der ikke er grundlag for at pålægge de indklagede at betale bod i sagen, og indklagedes frifindelsespåstand over for klagers påstand 2 tages herefter til følge.

Thi kendes for ret:

Danish Crown A.m.b.A, oksekødsdivisionen, skal for perioden 12. februar 2010 til og med 28. februar 2010 efterregulere lønnen for de medarbejdere, hvis arbejde er omfattet af lokalaftale om forhøjet basistal.

Danish Crown A.m.b.A, oksekødsdivisionen, frifindes for påstanden om betaling af bod.

I sagsomkostninger for Arbejdsretten skal Dansk Arbejdsgiverforening for DI for Danish Crown A.m.b.A, oksekødsdivisionen, inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom betale 2.000 kr. til Arbejdsretten.

Lene Pagter Kristensen